

Zródleńko

Kwartalnik Wodociągów Częstochowskich SA

Radosnych i pogodnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej pomyślności i sukcesów
w nadchodzącym 2018 roku
Pracownikom i Klientom
życzy
Zarząd
Wodociągów Częstochowskich

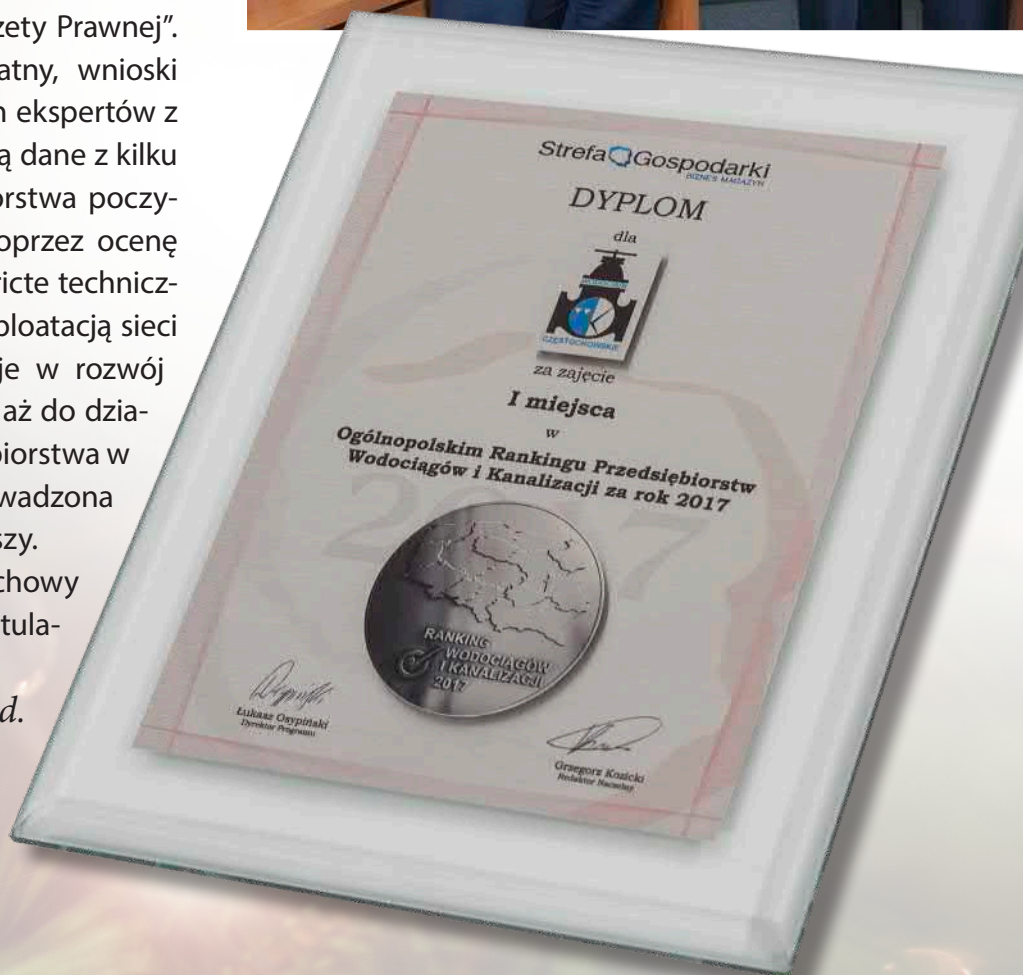

OGÓLNOPOLSKI RANKING PRZEDSIĘBIORSTW WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI ZA ROK 2017

Podczas jednej z ostatnich sesji Rady Miasta Częstochowy Prezes naszej Spółki odebrał z rąk zastępcy Redaktora Naczelnego pana Łukasza Osypińskiego dyplom i statuetkę za zajęcie pierwszego miejsca w Ogólnopolskim Rankingu Najlepszych Przedsiębiorstw Wodociągów i Kanalizacji. Wybór sesji rady na miejsce wręczenia dyplomu było bardzo trafne, bo pracujemy przecież dla częstochowian i dobrze, by mieszkańcy wiedzieli, że obsługuje ich wiodące w Polsce przedsiębiorstwo. Ogólnopolski Ranking Najlepszych Przedsiębiorstw Wodociągów i Kanalizacji organizowany jest przez ogólnopolski niezależny dodatek „Strefę Gospodarki” ukazujący się na łamach „Dziennika Gazety Prawnej”. Udział w rankingu jest nieodpłatny, wnioski analizowane są przez niezależnych ekspertów z kilku branż. Analizie poddawane są dane z kilku obszarów działalności przedsiębiorstwa poczynając od danych finansowych, poprzez ocenę działań inwestycyjnych, kwestii stricte technicznych związanych z codzienną eksploatacją sieci wodno-kanalizacyjnych, inwestycje w rozwój potencjału intelektualnego kadry, aż do działań „miękkich”, jak udział przedsiębiorstwa w życiu lokalnych społeczności i prowadzona polityka z obszaru CSR skończywszy.

Także prezydent Częstochowy Krzysztof Matyjaszczyk złożył gratulacje.

red.

Ogólnopolska pierwsza dziesiątka najlepszych firm z branży wodno-kanalizacyjnej.

1. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. w Częstochowie
2. Jastrzębski Zakład Wodociągów i Kanalizacji S.A. Aquanet S.A. w Poznaniu
3. Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Szczecinie
4. Wodociągi i Kanalizacja w Opolu WiK Opole Sp. z o.o.
„Wodociągi Płockie” Sp. z o.o.
5. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Tarnowskich Górach
Wodociągi Kieleckie Sp. z o.o.
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gliwicach
6. Toruńskie Wodociągi Sp. z o.o.
7. Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.
„Wodociągi Słupsk” Sp. z o.o.
8. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „WODNIK” Sp. z o.o. w Jeleniej Górze
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Rybniku
9. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Szczecinku
10. Strzeleckie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Strzelcach Opolskich

TURNIEJ BOWLINGU

Kolejny zakładowy turniej bowlingu za nami. Rozgrywki, wzorem lat poprzednich miały miejsce w łódzkiej kręgielni, która na swoich dwóch poziomach może pomieścić wszystkie nasze drużyny. Prowadzący podkreślał, że nadal jest to największy zakładowy turniej w Polsce. Impreza każdego roku cieszy się ogromnym zainteresowaniem, (może warto poszukać jeszcze większej kręgielni?), poziom rozgrywek był wyrównany, choć grało kilka nowych zespołów. Zwycięzcom gratulujemy. Poniżej przedstawiamy wyniki dziesięciu najlepszych drużyn.

red.

NAJLEPSZE WYNIKI XIV ZAKŁADOWEGO TURNIEJU BOWLINGU O PUCHAR PREZESA PWIK O.CZ. S.A. W CZ-WIE

REDOKSY w składzie:	767
Drzewiecki Józef Gruszka Jerzy Pasięka Waldemar	
SIEĆ w składzie:	726
Kuliński Emil Trelowski Paweł Szewczyk Robert	
DRUŻYNA NELLY w składzie:	699
Siwek Janusz Szewczyk Janusz Miglus Marcin	
SIEĆ WOD-KAN	692
KULKA TEAM	682
KANALIE	671
LUBLIN TEAM	652
SYMPATYCY MONGOLSKICH PRZEMYT- NIKÓW KOZIEGO MLEKA	615
B.O.R.	615
ICH TROJE	612

Ciekawostka prawie już historyczna...

Kto pamięta kiedy był pierwszy firmowy turniej bowlingu?

W 2005 roku, no może ktoś pamiętał...Kto był pomysłodawcą?

No to to już mało kto pamięta...

Tak oto o początkach naszego „sportu firmowego” pisała matka pomysłu- Beata Kulejewska w 2005 roku w „Źródleku”:

„Przed drzwiami Dyrektora Naczelnego trochę się wyczekałam, ale sprawa była pilna i wymagała konsultacji. Drzwi nagle się otworzyły. Zarząd skończył naradę i weszłam. Wzrok mój przyciągnął złoty kręgiel z wygrawerowaną tabliczką, stojący na okrągłym stoliku po prawej stronie od wejścia do pokoju Prezesa. Ni jak nie mogłam tego przedmiotu skojarzyć z jakąś nagrodą, która mogłaby być potwierdzeniem

dobrej pozycji naszej firmy (a takich rok 2004 dostarczył nam sporo). Cóż, po załatwieniu formalności trochę nieśmiało zapytałam: Panie Prezesie w jakim konkursie zdobywa się takie trofea? Odpowiedź brzmiała: Zarząd wygrał ogólnopolski turniej firm wodociągowych w bowlingu, zorganizowany przez firmę Hawle w Poznaniu. Oczywiście złożyłam gratulacje, a po chwili jeszcze usłyszałam: Dyktor Cierpiał został indywidualnym Mistrzem Polski „Wodociągowców” z wynikiem 210 pkt. Ponieważ już kiedyś próbowałam bawić się w kręgle, wiedziałam, że to nie lada wyczyn. Rywalizacja w Poznaniu musiała być fascynująca, bo Panowie Dyktorzy postanowili zaproponować współzawodnictwo w kręgle Załodze naszej firmy o Puchar Prezesa Wodociągów Częstochowskich S.A. I zaczęło się...”

JAKI JEST NASZ ŚLAD WODNY?

W naszym Przedsiębiorstwie, już od kilku lat z okazji obchodów Światowego Dnia Wody i Światowego Tygodnia Wody, chętni pracownicy określają klientom Przedsiębiorstwa ich Indywidualny Ślad Wodny.

Narzędziem, dzięki któremu określany jest „ślad wodny”, była każdorazowo ankieta znajdująca się na stronie organizacji „Water Footprint Network” <http://waterfootprint.org/en/>

Ślad wodny (ang. „Water footprint”) jest jedynym narzędziem mierzącym (określającym) ilość wody służącej do zaspokojenia naszych potrzeb (zużycie bezpośrednie) a także potrzebnej do wytworzenia zasobów i dóbr, z których każdego dnia korzystamy (zużycie pośrednie). Pamiętajmy, że im bardziej w skomplikowanym procesie produkcji wytwarzane są dobra i zasoby z których korzystamy, tym większy będzie nasz „ślad wodny”.

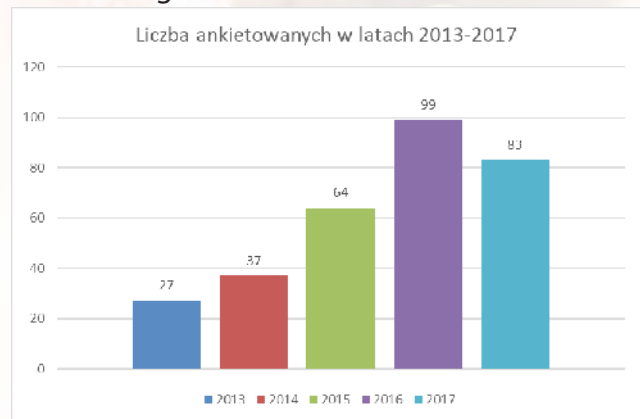
Ślad wodny jest zróżnicowany w różnych rejonach świata. W przypadku niektórych państw liczby te są wręcz przerażające. W krajach takich jak Ruanda, Haiti czy Etiopia zużycie wody w przeliczeniu na jedno gospodarstwo wynosi ok 15l wody dziennie. Dla porównania w Polsce

Czy wiesz, że średni ślad wodny mieszkańca Polski wynosi 1424 m³/rok.

na gospodarstwo o podobnej powierzchni zużywa się przeciętnie 300-400l wody dziennie, co w skali miesiąca daje ilość potrzebną do napełnienia dużego beczkowszu.

Na pełny obraz „śladu wodnego” składają się trzy jego rodzaje zużywane przy produkcji dóbr i usług tj. ślad:

- niebieski – obejmujący wodę pochodzącą z rzek, jezior, stawów, zbiorników podziemnych,
- zielony – w skład którego wchodzi woda opadowe oraz woda zgromadzona w warstwie gleby do głębokości 50 cm,
- szary – oznaczający wodę, która uległa zanieczyszczeniu w wyniku procesu produkcji dóbr i usług.

Od początku podjęcia tej inicjatywy „ślad wodny” określono 310 osobom - mieszkańcom naszego regionu.

W latach 2013 – 2017, średni indywidualny „ślad wodny” mieszkańca naszego regionu ulegał różnorodnym zmianom. Zmiany te obrazuje poniższy wykres.

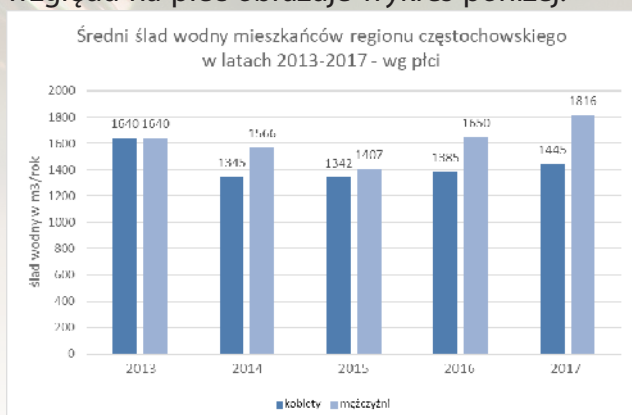
Największa różnica wystąpiła w latach 2013 – 2014, średni ślad wodny zmniejszył się o ok. 200m³/rok. Mniejszy spadek odnotowano w kolejnym roku. Natomiast od 2015 roku odno-

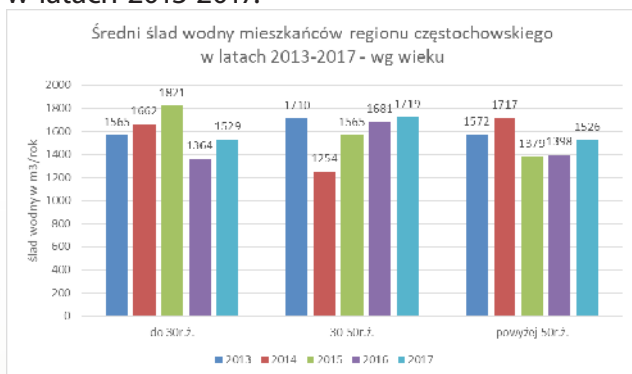
towany został ponownie wzrost jego wielkości.

Zróznicowanie średniego śladu wodnego ze względu na płeć obrazuje wykres poniżej.

Większy indywidualny ślad wodny, na przestrzeni pięciu lat, mają mężczyźni w porównaniu z kobietami. Szczególnie dużą różnicę odnotowano w bieżącym roku - aż 371m³/rok. W roku 2013 nie stwierdzono różnicy w wartości śladu wodnego dla kobiet i mężczyzn, a w roku 2015 różnica była najmniejsza (65 m³/rok).

Wykres poniżej przedstawia natomiast zróżnicowanie śladu wodnego ze względu na wiek w latach 2013-2017.

Najmniejsze różnice w wartościach śladu wodnego w różnych grupach wiekowych zaobserwowaliśmy w 2013 i 2017 roku. Z wykresu wynika, że w latach 2013, 2016 i 2017 grupa wiekowa 30-50 lat zanotowała największy ślad wodny, w roku 2014 wynik ten osią-

„Ślad wodny” określany jest w Przedsiębiorstwie już od pięciu lat. Jest on określany każdorazowo z okazji organizowanych obchodów Światowego Dnia Wody (22 marca) oraz z okazji tzw. Światowego Tygodnia Wody (na przełomie sierpnia i września). Ankieterami są chętni pracownicy Przedsiębiorstwa.

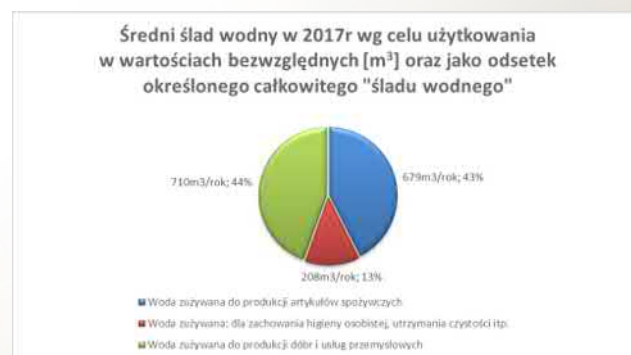
gnęła grupa powyżej 50 roku życia, a w 2015 ankietowani do 30 roku życia. Najniższe wartości śladu wodnego w latach 2013 i 2016 odnotowała grupa wiekowa do 30r.ż., w latach 2015 i 2017 grupa wiekowa powyżej 50 roku życia, a w 2014 grupa 30-50 latków.

W żadnej grupie wiekowej na przekroju pięciu ostatnich lat nie udało się zauważyć jednoznacznego trendu wznoszącego lub opadającego. Każda grupa wiekowa ma jednak takie trzy kolejne lata w których następował powolny wzrost wartości śladu wodnego. Dla grupy do 30 roku życia są to lata 2013-2015, natomiast dwie pozostałe grupy tendencją wzrostową osiągnęły w latach 2015-2017.

W bieżącym roku pierwszy raz postanowiono zebrać bardziej szczegółowe dane dotyczące indywidualnego śladu wodnego mieszkańców regionu. Z danych ankietowych wydzielone zostały ilości wody zużywanej do:

- wyprodukowania artykułów spożywczych,
- wyprodukowania artykułów przemysłowych, zużywanej w celu zachowania higieny osobistej, utrzymania czystości itp.

Efektem głębszej analizy ankiet jest poniższy wykres.

Dane potwierdzają, że ślad wodny pochodzący ze zużycia wody potrzebnej do produkcji czy to pożywienia czy artykułów przemysłowych jest bardzo porów-

nywalny, natomiast ślad wodny pochodzący z zaspokojenia potrzeb w gospodarstwie domowym stanowi niewielki odsetek w porównaniu z pozostałymi oraz ze średnią.

Reasumując zużycie wody na wyprodukowanie żywności oraz artykułów przemysłowych (woda wykorzystywana na wymienione cele nazywana jest również „wirtualną wodą”, jest zna-

Czy wiesz, że średnie zużycie bezpośrednie wody mieszkańca regionu częstochowskiego w roku 2016 wyniosło 35 m³/rok.

cząco większe niż zużycie wody bezpośrednie – mierzone w naszych domach przy zastosowaniu wodomierza. Zatem rozsądna konsumpcja każdego z nas może przyczynić się zmniejszenia „śladu wodnego” jak również do zwiększenia dostępnych zasobów wody.

Uwaga: liczba osób, która poddana została badaniu ankietowemu, nie stanowi tzw. reprezentatywnej próby. Zamieszczone zatem dane statystyczne posiadają charakter orientacyjny.

*Katarzyna Muniak
Iwona Michalak*

EMAS

Utrzymanie Przedsiębiorstwa w Krajowym rejestrze organizacji zarejestrowanych w systemie ekozarządzania i audytu EMAS.

Z nieukrywaną satysfakcją informujemy, że Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska Pan Krzysztof Lissowski, po przeprowadzeniu postępowania sprawdzającego oraz na podstawie pozytywnego wyniku audytu weryfikującego i pozytywnej walidacji Deklaracji Środowiskowej, utrzymał Przedsiębiorstwo w rejestrze organizacji zarejestrowanych w systemie ekozarządzania i audytu EMAS.

Nowe wydanie Deklaracji Środowiskowej Przedsiębiorstwa można pobrać w wersji elektronicznej ze strony

<http://www.pwik.czest.pl/20173>

W wersji papierowej Deklaracja Środowiskowa jest dostępna w siedzibie Przedsiębiorstwa – Częstochowa, ul. Jaskrowska 14/20 (Biuro Obsługi Klienta i w Dziale Ochrony Środowiska - pok. 302).

Aktualny Rejestr organizacji zarejestrowanych w systemie EMAS znajduje się na stronach Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

<http://emas.gdos.gov.pl/lista-rejestru-emas>

Dariusz Roszak

EMAS

**Zweryfikowany
system zarządzania
środowiskowego**

REG. N O. PL-2.24-004-12

WARTO STUDIOWAĆ NA POLITECHNICIE

Na początku grudnia nasza Spółka prezentowała się na XI Gieldzie Promocji Absolwentów Politechniki Częstochowskiej. To już tradycja, że absolwenci częstochowskiej uczelni raz w roku pokazują swoje osiągnięcia przez ostatni rok i rozwój swojej firmy. Oglądając kolejne kolorowe, pełne ulotek i gadżetów stoiska faktycznie widać, że absolwenci Politechniki poradzili sobie bardzo dobrze w świecie biznesu i w swoich branżach. W tym roku targi odwiedziło bardzo wielu studentów, ale nie zabrakło też wykładowców, którzy zasypywali nas pytaniami o sposoby uzdatniania wody o farmy fotowoltaiczne czy normy oczyszczania ścieków. W tym roku wśród nowych stoisk była Miejska Galeria Sztuki i częstochowski teatr. Miejska galeria zaprezentowała też na licznych sztalugach obrazy olejne i grafiki, z kolei stoisko teatru reklamowały ponad 1,5 metrowe pluszowe muminki.

red.

PIERWSZA POMOC

„NAJGORSZE CO MOŻESZ ZROBIĆ, TO NIE ZROBIĆ NICI!”

Pierwsza pomoc przedlekarska jest czynnikiem o priorytetowym znaczeniu podczas zdarzeń nagłych zagrażających życiu lub zdrowiu. Umiejętne udzielenie pomocy osobie lub osobom poszkodowanym w zdarzeniu jest nie tylko obowiązkiem prawnym, ale i moralnym ze strony każdej osoby obecnej na miejscu zdarzenia.

Nauka udzielania pomocy przedmedycznej powinna być powszechna, gdyż nie wiadomo kiedy i od kogo będziemy tej pomocy oczekiwali.

W grudniu zostało przeprowadzone w naszym Przedsiębiorstwie dwudniowe szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej.

Szkolenie przeprowadziła wyspecjalizowana kadra ratowników medycznych z częstochowskiego Pogotowia Ratunkowego - Łukasz Rok, Marek Szczygieł i Mateusz Sitek. W przeszkoleniu udział wzięło 46 pracowników naszego zakładu.

Przed rozpoczęciem zajęć, Dyrektor Naczelny p. Andrzej Babczyński wraz z Dyrektorem technicznym p. Zbigniewem Cierpiąłem, przekazali na rzecz Pogotowia Ratunkowego fantom medyczny oraz defibrylator treningowy. Urządzenia te będą wykorzystywane do szkoleń z zakresu udzielania pierwszej pomocy, także przez naszych pracowników.

W pierwszym dniu szkolenia odbyły się zajęcia teoretyczne, słuchacze poznawali między innymi „tajniki” resuscytacji dorosłego i dziecka, ocena stanu poszkodowanego, poruszone zostały także aspekty prawne udzielania pierwszej pomocy i bezpieczeństwa podczas jej udzielania. Co ciekawe, osoba postronna ratująca kogoś życie, podlega ochronie prawnej, podobnie jak urzędnik państwowy np. policjant.

W drugim dniu odbyły się zajęcia praktyczne – ćwiczenia na fantomach medycznych dorosłego i dziecka, sztucznego oddychania, masażu serca czy bezpieczne ułożenia poszkodowanego. Ćwiczenia zostały przeprowadzone z wykorzystaniem firmowego defibrylatora AED oraz defibrylatora treningowego. Poza tym słuchacze poznali i przetrenowali techniki opatrunku i bandażowania poszczególnych części ciała człowieka.

Uczestnicy szkolenia mieli możliwość zadawania pytań związanych z ratownictwem medycznym na które prowadzący z chęcią odpowiadali.

Z rozmów przeprowadzonych w trakcie i po szkoleniu można wywnioskować że pracownicy są bardzo zadowoleni ze szkolenia. Także prowadzący szkolenie byli bardzo usatysfakcjonowani aktywnością na szkoleniu naszych pracowników.

Program Kursu Pierwszej Pomocy Przedmedycznej obejmował następujące zagadnienia:

I. Wiadomości wstępne

Program:

- Aspekty prawne udzielania pierwszej pomocy
- Łańcuch ratunkowy
- Bezpieczeństwo podczas udzielania pierwszej pomocy
- Wywiad z poszkodowanym
- Ocena stanu poszkodowanego (ćwiczenia)
- Ocena przytomności
- Wzywanie pomocy
- Udrożnienie dróg oddechowych
- Ocena oddechu
- Ewakuacja
- Pozycja bezpieczna, przewracanie z brzucha na plecy (ćwiczenia)

II. Rany i obrażenia ciała

Program:

- Zasady postępowania z ranami, opatrywanie ran (ćwiczenia)
- Postępowanie przy krwotoku z nosa
- Mechanizm urazu
- Obrażenia poszczególnych części ciała
- Znaczenie czasu w urazach
- Oparzenia
- Porażenie prądem

III. Resuscytacja krążeniowo – oddechowa z użyciem automatycznego defibrylatora zewnętrznego

Program:

- Definicja resuscytacji krążeniowo oddechowej
- Pokaz postępowania z osobą nieoddychającą z użyciem AED
- Użycie AED
- Ćwiczenia z resuscytacji krążeniowo - oddechowej

IV. Stany nagłe zagrożenia życia

Program:

- Omdlenie
- Zawał serca
- Udar mózgu
- Napad drgawek
- Astma oskrzelowa
- Cukrzyca

- Zatrucia
  - Wstrząs
  - Zadławienie
- #### V. Wiadomości końcowe

Program:

- Postępowanie w różnych sytuacjach
- Pierwsza pomoc psychologiczna
- Postępowanie z poszkodowanym agresywnym

Podsumowanie kursu

VI. SYMULACJE

Marek Szatański

POŻEGNANIE EMERYTA

W sierpniu br. po 36 latach pracy w Wodociągach Częstochowskich przeszedł na zasłużoną emeryturę Pan Zdzisław Czerw.

Podczas uroczystego pożegnania nasz Szanowny Emeryt opowiadał o pracy w Polskiej Żegludzie Morskiej, gdzie tuż po ukończeniu studiów w Wyższej Szkole Morskiej w Gdyni został zatrudniony jako radiooficer.

W trakcie pożegnania Pan Zdzisław opisywał jak odległe zakątki świata odwiedził podczas pracy na statku oraz jak emocjonujące przygody towarzyszyły tym podróżom, np. podczas rejsu do Japonii czy Meksyku.

Pan Czerw zdradził, że ze względów zdrowotnych zmuszony był porzucić pracę na statku.

Wówczas Pan Zdzisław trafił do Wodociągów Częstochowskich do Wydziału Głównego Energetyka. Nasz Szanowny Emeryt pracował na

stanowiskach: elektromonter zakładowy-konserwator urządzeń telemechanicznych, mistrz, specjalista ds. automatyki i sterowania, starszy specjalista ds. elektroniki, informatyki i łączności radiowej, starszy mistrz.

Pan Zdzisław na emeryturze zamierza zająć się remontem domu i pracami w przydomowym ogródku. Pan Czerw lubi czytać książki, głównie science-fiction i sensacyjne. Interesuje się również fotografią. Przyznał, że nadal uwielbia podróże, jednak skupia się obecnie na zwiedzaniu Polski.

Panu Zdzisławowi Czerwowi życzymy zdrowia oraz wszystkiego najlepszego na przyszłość. Jak powiedziała Jeanne Moreau: „Najpiękniejsze są wspomnienia, które ma się jeszcze przed sobą”.

Barbara Wasiak-Rajek

POROZMAWIAJMY O ZDROWIU

W ostatnim okresie czasu o zdrowiu trochę się w naszym gronie mówiło, nie jestem jednak pewna czy w kontekście dbałości o zdrowie czy w kontekście biznesu PZU. Te moje mieszane uczucia nie biorą się znikąd – oparte są na usłyszanych osobiście opiniach i stwierdzeniach bliższych i dalszych współpracowników.

Do refleksji zmusza mnie ten szczególnie obecnie czas bożonarodzeniowy, kiedy życzenia stają się wszechobecne, a zawsze pobrzmiwa najgłośniej „życzę zdrowia”. I zdaje się, że na tych życzeniach dbałość o zdrowie się kończy! Bo czemu nie korzystamy z podanej wręcz profilaktyki? Czemu nie chcemy przyjąć bonu rabatowego na łatwiejszy dostęp do specjalistycznej opieki lekarskiej? Bo co? Bo zademonstruję, że mam inne zdanie, bo zrobię to na złość komuś, bo nie podoba mi się kolor bonu, bo nie lubię jak mi się coś narzuca, bo powiedzą, że jestem hipochondryk, bo się na mnie wzbogaci PZU, bo wreszcie jestem przecież młody i zdrowy? Który z argumentów jest dla mojego i Twojego zdrowia właściwy? Żaden, a jeśli w któryś wierzymy to szukamy tylko dla siebie usprawiedliwienia. A przekłamaniami którego się trzymamy jest głęboko zakorzeniona świadomość, że brak objawów to brak choroby.

Odczarujmy powszechnie panujący punkt widzenia. Profilaktyka nie zabiera wiele czasu kiedy jeszcze dodatkowo ją dostajemy, kosztuje nas w grupie mniej, a nawet wcale, a daje nam gwarancję, że nasze zdrowie jest pod kontrolą!

Pamiętajmy, że nasze zdrowie zależy tylko od nas samych! Bądźmy dla siebie i własnego zdrowia największym i wymagającym przyjacielem, a jednocześnie mobilizującym i dającym wzór

współodpowiedzialności kolegą i koleżanką, a wszyscy odczujemy tego pozytywne skutki.

Spróbujmy sobie zrobić zdrowotny rachunek sumienia i zapytajmy siebie i kolegę: kiedy ostatnio wykonałeś podstawowe badania z krwi? Kiedy mierzyłeś ostatnio ciśnienie i cukier? Czy wykonujesz raz do roku badania kontrolne piersi, cytologie czy badanie prostaty? Czy wiesz, że po 50 roku życia warto wykonać kolonoskopię?

Rok 2018 niech stanie się dla nas czasem odmiany i inaczej - to jest bardziej po przyjacielsku i z szacunkiem podejźmy do własnego zdrowia i zdrowia bliskich nam osób.

Niech rok 2018 obfituje u każdego z nas w dobre zdrowie, serdeczny uśmiech i przyjazne koleżeńskie relacje, a wypita codziennie szklanka naszej znakomitej wody z kranu niech będzie dopełnieniem naszej dbałości o zdrowie.

Beata Kulejewska

*Ślachetne zdrowie,
Nikt się nie dowie,
Jako smakujesz,
Aż się zepsujesz.*

Jan Kochanowski
"NA ZDROWIE"

PIĘKNA TRADYCJA

W Wodociągach jak na firmę prawie 90-letnią przystało jest wiele tradycji praktykowanych przez lata. Jedną z piękniejszych jest coroczna msza święta za zmarłych pracowników Przedsiębiorstwa. Na początku liturgii wymieniani są wszyscy zmarli za których odprawiana jest msza. Uczestnikami natomiast są pracownicy i emerytowani pracownicy. Od kilku lat oprawa muzyczna liturgii jest wyjątkowa- prowadzona przez zespół dyrektora Michała Króla. Dzięki czemu liturgia prowadzona przez ks. Jarosława Srokę jest jeszcze bardziej wzruszająca.

Jeśli ktoś chciałby posłuchać zespołu „7 Piętro” to jest to możliwe w kościołach w Grodzisku, Kłobucku we Wręczy Wielkiej. Muzycy uczestniczą też w czuwaniach modlitewnych i wspólnotach modlitewnych.

Nazwa zespołu wzięła się od piętra szpitalnego na którym znajduje się oddział onkologiczny.

red.

Do wieczności odeszli...

1. Adamska Danuta
2. Adamska Wiesława
3. Bachniak Feliks
4. Bała Marian
5. Banik Janina
6. Bankiewicz Ewa
7. Bankiewicz Czesław
8. Bańska Bronisława
9. Barczyk Józef
10. Bartosiewicz Ryszard
11. Barzak Ireneusz
12. Bąbik Antoni
13. Bątorek Jan
14. Bednarek Krystin
15. Bełtowska Izabela
16. Benduch Jan
17. Bęben Jan
18. Będkowski Jan
19. Białachowski Jan
20. Bielawska Zofia
21. Bielicka Wiktoria
22. Bielicki Zygmunt
23. Biernacki Józef
24. Bińczyk Jan
25. Bińczyk Henryk
26. Bładziński Zdzisław
27. Błaszczak Józef
28. Bodzichowska Daria
29. Bogucka Marianna
30. Borkowska Stefania
31. Brondel Hiacynt
32. Buksiński Władysław
33. Caban Daniela
34. Całka Jerzy
35. Całka Kazimierz
36. Całka Pelagia
37. Całus Józef
38. Całus Piotr
39. Całus Walenty
40. Chaładus Aleksander
41. Chrząstek Janina
42. Ciupa Zygmunt
43. Ciura Janusz
44. Czarniecki Zygmunt
45. Czartoryski Mieczysław
46. Dajcz Stanisław
47. Dąderski Andrzej
48. Derda Alfreda
49. Deska Adam
50. Dębski Edmund
51. Dobiech Irena
52. Dobiech Jan
53. Dobrowolski Jan
54. Dubiak Władysław
55. Dynkowski Jan
56. Dziewięcki Jan
57. Dziewiński Kazimierz
58. Dzwonnik Marian
59. Flak Teresa
60. Fołta Andrzej
61. Frymus Grzegorz
62. Gabrysiak Stanisław
63. Gaudy Kazimierz
64. Gawron Stanisław

65. Gąbka Stanisław	135. Kopaczewski Andrzej	205. Makowski Stanisław	275. Podprzygórski Joachim	345. Trojanowski Piotr
66. Gębuś Stefan	136. Korecki Wiesław	206. Marczyk Adam	276. Polackiewicz Piotr	346. Turek Jadwiga
67. Gęsiarz Tadeusz	137. Kosmal Włodzimierz	207. Margas Jan	277. Policiński Stanisław	347. Tworowska Kazimiera
68. Gloc Kazimierz	138. Kostrzewa Stanisław	208. Margas Józef	278. Politańska Genowefa	348. Tyras Czesław
69. Głowacz Władysław	139. Kościański Alojzy	209. Marlińska Maria	279. Politański Stanisław	349. Uflewski Danuta
70. Głowacz Zygmunt	140. Kośny Ignacy	210. Marliński Marian	280. Predko Józef	350. Ułamek Ryszard
71. Gniewaszewska Teresa	141. Kotania Marek	211. Masłoń Krystyna	281. Przystalski Walenty	351. Urbaniak Agnieszka
72. Gniewaszewski Henryk	142. Kott Zofia	212. Mastalerz Józef	282. Ptak Józef	352. Waczyńska Urszula
73. Godlewski Zygmunt	143. Kowalczyk Alicja	213. Matysiak Andrzej	283. Purgal Halina	353. Waczyński Władysław
74. Goślowski Zbigniew	144. Kowalczyk Stanisław	214. Mazik Zbigniew	284. Radek Jan	354. Walczak Henryk
75. Górecki Eugeniusz	145. Kowalik Janina	215. Mazur Józef	285. Radomańczyk Henryk	355. Wałdowski Bernard
76. Grabara Jan	146. Kowalska Genowefa	216. Mączyński Romuald	286. Rakowski Józef	356. Wasik Jerzy
77. Grzyba Franciszek	147. Kowalski Andrzej	217. Meclik Józef	287. Respondek Czesław	357. Wicher Michał
78. Grzesiczak Marian	148. Kowalski Marian	218. Mędak Marian	288. Roman Jerzy	358. Wicher Władysława
79. Grzesiczak Zbigniew	149. Kowalski Józef	219. Miarka Ryszard	289. Roman Zdzisław	359. Wiczorek Stanisław
80. Grzesiczak Zofia	150. Koza Stanisław	220. Michalak Jerzy	290. Rosa Zdzisław	360. Wierus Wiesław
81. Grzybek Bogdan	151. Kozakiewicz Andrzej	221. Michalska Ewa	291. Rudzki Wiesław	361. Wiewiór Eugeniusz
82. Gwóźdź Zenona	152. Kozerska Barbara	222. Miedziejewski Jan	292. Rumin Tadeusz	362. Wilczyński Zdzisław
83. Handler Jerzy	153. Kozioł Zbigniew	223. Miedziejewska Henryka	293. Sawicki Edward	363. Wilk Stanisław
84. Helm Czesław	154. Kozłowski Stanisław	224. Miękina Leszek	294. Sączek Zdzisław	364. Wisztort Stanisław
85. Hoffman Wanda	155. Krakowian Waldemar	225. Milewski Wiktor	295. Schoentaler Adam	365. Witczak Wiesław
86. Ignasiak Andrzej	156. Krasieński Waldemar	226. Mizera Jerzy	296. Sil Stanisław	366. Witkowska Wiesława
87. Ignasiak Kazimierz	157. Krauza Bogusława	227. Mleczo Julian	297. Sitek Kazimierz	367. Witkowski Teodor
88. Ignasiak Leon	158. Krauza Józef	228. Momot Henryk	298. Siwy Bronisław	368. Włodarczyk Józef
89. Imiętowski Wiktor	159. Krawczyk Bogumił	229. Momot Lucyna	299. Skawski Mieczysław	369. Woch Michał
90. Irzykowski Antoni	160. Krawczyk Jan	230. Morawiec Kazimierz	300. Skorupa Kazimierz	370. Wojtala Stanisław
91. Iwan Stanisław	161. Kręciwilk Jan	231. Morań Alfreda	301. Skrzypczak Czesław	371. Wolański Andrzej
92. Iwańczak Stanisław	162. Kręciwilk Zygmunt	232. Moroń Janusz	302. Sobala Cecylia	372. Wolański Stanisław
93. Jabłoński Tadeusz	163. Krętuś Bolesław	233. Mroczek Wacław	303. Sobota Maciej	373. Worwąg Włodzimierz
94. Jakubowska Alfreda	164. Krętuś Irena	234. Mroźek Józef	304. Sokołowski Piotr	374. Woszczyk Jan
95. Jakubowska Małgorzata	165. Król Edmund	235. Mszyca Tadeusz	305. Sollorz Krystian	375. Woszczyna Marian
96. Janicki Jan	166. Królikowski Witold	236. Musiał Ryszard	306. Sosnowski Henryk	376. Woszczyna Tadeusz
97. Jankowski Zygmunt	167. Krzysztof Daniela	237. Muskalski Stanisław	307. Sosnowski Tadeusz	377. Woźny Józef
98. Jeziorski Adam	168. Krysztofowicz Andrzej	238. Nawara Ligia	308. Springer Edmund	378. Wójcik Stanisław
99. Jeziorski Andrzej	169. Krzemiński Mieczysław	239. Nawara Stanisław	309. Stacherczak Robert	379. Wróbel Jerzy
100. Jędrzejczyk Emil	170. Krzemiński Romuald	240. Niedbalski Stefan	310. Stalka Eugeniusz	380. Wróbel Stefania
101. Jędrzcak Irena	171. Krzemiński Tadeusz	241. Nieśpielak Aleksander	311. Stanisławski Czesław	381. Wróblewski Jerzy
102. Jobkiewicz Andrzej	172. Krzyczmanik Małgorzata	242. Nocuń Kazimierz	312. Stanisławska Zofia	382. Wychowaniec Roman
103. Jobkiewicz Bolesław	173. Krzyczmonik Grzegorz	243. Noga Karol	313. Stanisławski Wojciech	383. Zagzoi Waldemar
104. Józwick Antoni	174. Krzyszczyk Wanda	244. Nowak Krzysztof	314. Starczewski Konstanty	384. Zajdel Lucjan
105. Juchnicka Janina	175. Kucharski Stanisław	245. Nowak Leszek	315. Stawiarski Witold	385. Zasada Antonina
106. Juchnicki Gustaw	176. Kubik Cezary	246. Nowakowska Halina	316. Stobiecki Kazimierz	386. Zieliński Józef
107. Juźnicka Kazimiera	177. Kucharski Waldemar	247. Nowakowski Edmund	317. Stolarski Kazimierz	387. Zielonka Marek
108. Kałwiński Roman	178. Kujawski Franciszek	248. Nowakowski Tadeusz	318. Stelmaszczyk Jan	388. Zientala Wanda
109. Kamiński Marian	179. Kukowski Bolesław	249. Nowakowski Zygmunt	319. Sternowski Ryszard	389. Zientala Stanisław
110. Karpik Wanda	180. Kukuła Marek	250. Nowotko Zofia	320. Struś Jadwiga	390. Złotecka Janina
111. Karoń Antoni	181. Kulczyński Czesław	251. Olszowy Włodzimierz	321. Suchański Stefan	391. Zwierzchlejska Antonina
112. Karoń Stanisław	182. Kulej Jan	252. Organa Jadwiga	322. Suchowski Michał	392. Zyzik Jan
113. Kasprzycki Andrzej	183. Kuśmierski Bolesław	253. Orliński Antoni	323. Surgiel Józef	393. Żołądkiewicz Edward
114. Kasprzyk Henryk	184. Kuter Czesław	254. Orłowski Wiktor	324. Suski Bronisław	394. Żurawski Józef
115. Kasprzyk Alfred	185. Kutwin Stanisław	255. Osyra Tomasz	325. Suski Józef	395. Żurawski Stanisław
116. Kawecki Zbigniew	186. Kuźniak Konstanty	256. Otto Tadeusz	326. Suski Ryszard	396. Żywocki Zygmunt
117. Kempczyński Stefan	187. Kwećko Jan	257. Ożarowski Stanisław	327. Szarek Jan	
118. Kerner Julia	188. Kwiatkowski Zenon	258. Paruch Władysław	328. Szczerba Bogdan	
119. Kędzia Marek	189. Lampa Elżbieta	259. Pełka Krystyna	329. Szczerba Stanisław	
120. Kędzia Stanisław	190. Laskowski Zenon	260. Piątkowski Henryk	330. Szelecka Maria	
121. Kędziński Kazimierz	191. Leszczyński Jerzy	261. Pietras Wiesław	331. Szewczyk Brunon	
122. Kiepus Henryk	192. Ligudziński Mieczysław	262. Pietras Wincenty	332. Szrubarczyk Piotr	
123. Kieraś Władysław	193. Lipczyńska Leokadia	263. Pietrzak Wiesław	333. Szymanowski Paweł	
124. Klinowski Józef	194. Lisakowska Ewa	264. Pietrzykowski Janusz	334. Szymańska Danuta	
125. Klus-Smoląg Barbara	195. Łubniewski Jan	265. Pilarczyk Józef	335. Szymczyk Zbigniew	
126. Klusek Zdzisław	196. Luda Ryszard	266. Pilarski Jan	336. Ślęzak Jan	
127. Knaś Eugeniusz	197. Mach Marek	267. Pilarski Stanisław	337. Tekieli Jerzy	
128. Knauer Kazimierz	198. Maciążek Zygmunt	268. Pilawka Jadwiga	338. Terka Antoni	
129. Knysak Czesław	199. Maciejczyk Józef	269. Pilawka Józef	339. Tęcza Czesław	
130. Koch Stanisław	200. Magdziarz Andrzej	270. Pilichowski Jerzy	340. Tkaczyk Mieczysław	
131. Kondej Rafał	201. Magdziarz Marian	271. Pluta Jacek	341. Tobera Stefan	
132. Konieczkowiec Jerzy	202. Maj Antoni	272. Pluta Michał	342. Tocka Marianna	
133. Konofol Adolf	203. Majchrzak Zygmunt	273. Pochwat Aleksander	343. Tocki Benedykt	
134. Konofol Roman	204. Major Stanisław	274. Pochwat Ryszard	344. Trepka Bogdan	

listopad 2017

ULICA IMIENIA ZYGmunTA ŻYwocKIEGO W CZĘSTOCHOWIE

W Częstochowie będzie ulica imienia Zygmunta Żywockiego.

W rocznicę wprowadzenia stanu wojennego wojewoda śląski zmienił nazwy trzech ulic w Częstochowie: Zygmunta Berlinga (Północ), Leona Kruczkowskiego (Aniołów) i Oskara Langego (Tysiąclecie) na nowe nazwy: Hieronima Dudwała, Zygmunta Żywockiego i Żołnierzy Niezłomnych. Nazwy zostały zmienione zgodnie z wymogami tzw. ustawy dekomunizacyjnej.

Jednym z nowych patronów ulic jest działacz Armii Krajowej ale i wodociągowiec – Zygmunt Żywocki. Postać pułkownika przybliżył nam już ś.p. Brunon Szewczyk w ósmym numerze „Źródółka” w 2005 roku. O pułkowniku można też przeczytać w naszej monografii z zeszłego jubileuszu. Przy tej okazji warto przypomnieć postać tego bohatera.

Zygmunt Żywocki urodził się 25 grudnia 1889 roku w Krakowie, w rodzinie Józefa i Marii. W 1917 roku zdał maturę i w lutym tego samego roku został powołany do cesarskiej i królewskiej Armii. Po ukończeniu szkolenia został skierowany na front włoski, na którym służył do zakończenia wojny jako chorąży.

Po powrocie do Krakowa zgłosił się do tworzącego się Wojska Polskiego i został skierowany do 11 Pułku Piechoty w Będzinie. W 1920 roku brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej, po jej zakończeniu pozostał w wojsku. W 1934 roku został dowódcą kompanii, a następnie batalionu w 27 Pułku Piechoty w Częstochowie. Pełnił funkcję komendanta Szkoły Podchorążych

Rezerwy Piechoty w 7 Dywizji Piechoty.

W czasie kampanii wrześniowej dowodził II batalionem 27 Pułku Piechoty. Podczas okupacji działał od 1940 roku ZWZ, a potem w Armii Krajowej. Pełnił funkcje:

- dowódcy obwodu Sandomierz (15 stycznia 1940 – maj 1940)
- komendanta obwodu Jędrzejów (maj 1940 – lipiec 1941)
- komendanta obwodu Kielce (wrzesień 1941 – maj 1942)
- komendanta inspektoratu Radom (październik 1942 – styczeń 1945).

W czasie służby w AK został awansowany do stopnia podpułkownika, a po jej rozwiązaniu wstąpił do antykomunistycznego zrzeszenia Wolność

i Niezależność. Nocą z 8 na 9 września 1945 roku organizował rozbięcie więzienia w Radomiu. Już 13 października tego samego roku został aresztowany i skazany na karę śmierci, zamienioną na 10 lat pozbawienia wolności, a następnie w 1947 roku na 5 lat. Zwolniony z więzienia 8 listopada 1950 roku, ale nadal szykanowany, pod stałym nadzorem Urzędu Bezpieczeństwa. Jest napiętnowany przez komunistyczne władze, nie może znaleźć pracy. Przypadek zrzucił, że wpływowy w Wodociągach szanowany specjalista- Henryk Pilicki po latach spotyka swojego przyjaciela- Zygmunta Żywockiego. To właśnie za namową Pilckiego ówczesny dyrektor- Eugeniusz Górecki (który sam brał udział w walce o wolność Polski) przyjął Żywockiego do pracy. Działo się to w roku 1956. Był to angaż na stanowisko robotnika placowego z najniższym wynagrodzeniem ale dyrektor i tak narażał się władzy. Pułkownik szybko zasymilował się z wodociągowcami- ludźmi jak zawsze wrażliwymi na niesprawiedliwość i krzywdę. Wśród załogi szybko rozchodzi

się informacja o przeszłości nowego pracownika. Jest powszechnie lubiany i otoczony wsparciem. Henryk Pilicki- jedyny ówczasie bezpartyjny kierownik (Dział Głównego Mechanika) zamienia mu narzędzie pracy: miotłę na pióro i zleca prace biurowe, bez zmiany angażu. Szybko okazuje się, że biegła znajomość języka niemieckiego i „lekkie pióro” zdecydowanie przydają się w przedsiębiorstwie. Z zamiłowania Żywocki był ziela- rzem i znaczna część pracowników korzystała z jego szerokiej wiedzy i pomocy w tym zakresie. Cechy charakteru i zawsze przychylny stosunek do ludzi spowodował, że załoga powierzyła mu funkcje sekretarza Związku Zawodowego. Przez długi czas był skutecznym działaczem związkowym. W grudniu 1963 roku odszedł na emeryturę, ale nadal utrzymywał, jak znaczna część emerytów i dziś, kontakty z firmą. Na emeryturze pracował nad książką o partyzanckiej walce o wolność ojczyzny. Odwiedzał mogiły żołnierzy i miejsca walk, na jasnogórskich wałach układał myśli, modlił się i pisał.

Pracy tej nie dokończył. Uległ wypadkowi tu na ul. Warszawskiej, wracając z naszej firmy. W pogrzebie brało udział niewielu wodociągowców ze strachu przed panującą władzą, niemniej ci, którzy tam byli wygłosili wiele gorących patriotycznych słów o wolnej Polsce o ludziach jej oddanych i o tym jak ojczyzna odwdzięcza się jej najwierniejszym synom. W słowach uczestników tych wydarzeń, tak odległych nadal są emocje.

Dobrze, że wojewoda podjął decyzję by uhonorować tego wybitnego człowieka. To już druga ulica w Częstochowie nazwana ku pamięci wodociągowca- pierwszą jest sąsiadująca z naszą siedzibą ul. Kazimierza Kanuera - pierwszego dyrektora Wodociągów i Kanalizacji. Ale ta nazwa została nadana na wniosek Wodociągów przez Radę Miasta.

red.

XXVII PIELGRZYMKA NA JASNĄ GÓRĘ

W dniach 14-15 października 2017 r. odbyła się XXVII Ogólnopolska Pielgrzymka Pracowników Wodociągów, Kanalizacji, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska na Jasną Górę. Organizatorami byli: Krajowe Duszpasterstwa Pracowników Wodociągów, Kanalizacji, Służb Komunalnych i Ochrony Środowiska oraz Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie. Dnia 15 października odbyła się uroczysta procesja na Jasną Górę licznie reprezentowana przez pracowników PWIK Okręgu Częstochowskiego S.A.

foto: "Dziennik Zachodni"

foto: "Dziennik Zachodni"

Agnieszka Zyskowska

MIKOŁAJ ZAWITAŁ DO GRZECZNYCH DZIECI

Tegoroczny Mikołaj przyjechał do nas już drugiego grudnia. Wraz z nim zawitał teatr YAPA, który przedstawił naszym milusińskim bajkę pt. "O Rybaku i Złotej Rybce".

Wszystko odbywało się w gościnnych salach Klubu „Studnia”. Dzieci aktywnie uczestniczyły w zabawie śpiewając i tańcząc, chętnie odpowiadały na pytania aktorów. Nie zabrakło wierszyków i życzeń, w końcu na paczkę trzeba zasłużyć! Mikołajowi pomagały dwa elfy.

Po rozdaniu paczek na dzieciaki wraz z rodzicami czekał słodki poczęstunek przygotowany jak zawsze przez pracowników Działu Organizacji Zatrudnienia i Administracji. W przyszłym roku planowana jest jeszcze niespodzianka!

Monika Marciniak

CZĘSTOCHOWSKIE WILKI MORSKIE NA PIERWSZYM MIEJSCU!

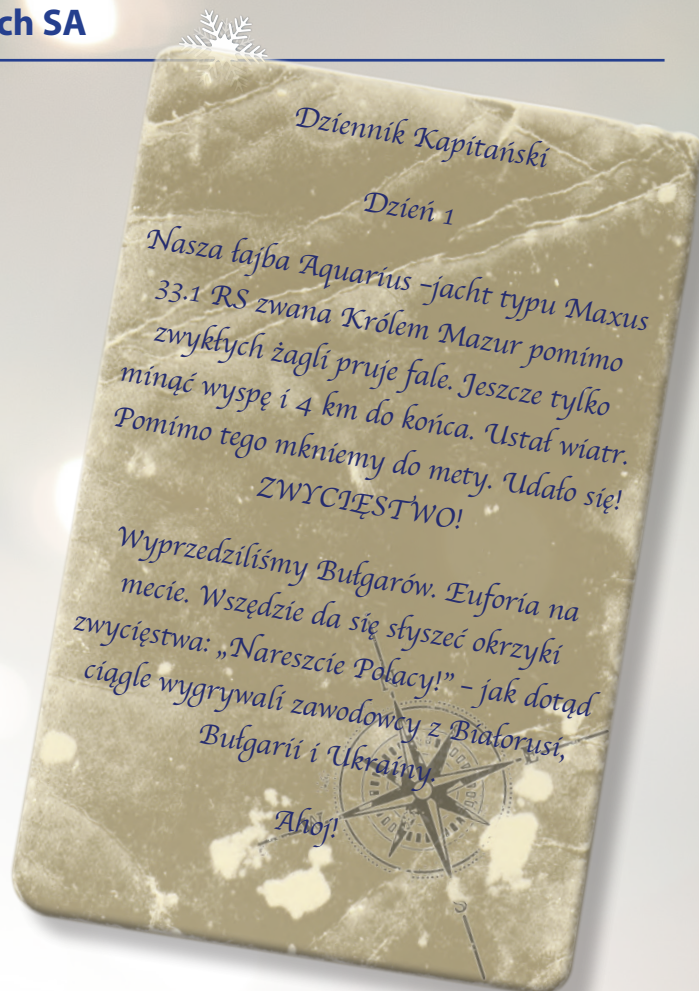
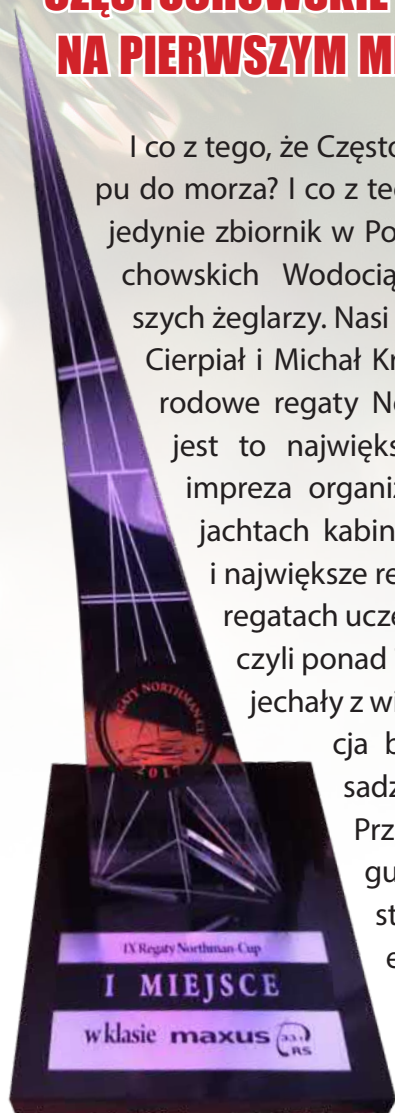
I co z tego, że Częstochowa nie ma dostępu do morza? I co z tego, że najbliżej mamy jedynie zbiornik w Poraju? Za to w Częstochowskich Wodociągach mamy najlepszych żeglarzy. Nasi Dyrektorzy - Zbigniew Cierpiął i Michał Król wygrali międzynarodowe regaty Northman-Cup 2017. A jest to największa międzynarodowa impreza organizowana w Polsce na jachtach kabinowych jednego typu i największe regaty na Mazurach. W regatach uczestniczyło 117 jachtów czyli ponad 750 osób. Załogi przyjechały z wielu krajów, konkurencja była ogromna. W zasadzie sami zawodowcy.

Przygotowania do wyścigu były zacięte do tego stopnia, że niektóre ekipy wymontowywały drzwiczki od szafek by jacht był lżejszy.

Na jachcie naszych dyrektorów, żeby

odciążyć jacht wylano cały zapas wody do picia i nie zabrano jedzenia. Wizja wielogodzinnych zmagañ bez jedzenia i wody pewnie nie była zbyt zachęcająca ale jak się okazało, było warto! Gratulujemy.

red.

Maxus 33.1 RS

Długość całkowita [m]	10.45
Długość kadłuba [m]	9.95
Szerokość [m]	3.20
Zanurzenie [m]	1.80
Masa [kg]	4900
Powierzchnia żagla [m2]	52
Wysokość masztu [m]	12.5
Moc silnika [KM]	14-21
Wysokość wnętrza [m]	1.95
Ilość koi	8+2

JUBILEUSZ 90 LAT DZIAŁALNOŚCI

W przyszłym roku przypada jubileusz 90 lat działalności naszej firmy. Oficjalnie Wodociągi i Kanalizacja powołane jako jednostka organizacyjna zostały 1 stycznia 1929 roku ale woda dostarczana była już wcześniej. Tradycją jest też, że kolejne jubileusze świętujemy jesienią. Podobnie będzie w roku 2018. Główne obchody zostały zaplanowane na początek października, najprawdopodobniej w filharmonii i na hali Polonia. Przygotowania do jubileuszu są wielopłaszczyznowe. Remontowane są obiekty na których przyjmujemy zaproszonych gości i wycieczki za pewne liczniejsze w roku jubileuszowym. Część materiałów promocyjnych jest już opracowana,

ale zostało sporo do zrobienia. Między innymi będziemy przygotowywać okolicznościowe wydawnictwo, być może w formie monografii. Może macie Państwo w swoich zasobach stare wodociągowe zdjęcia? A może nie koniecznie wodociągowe ale z charakterystycznymi miejscami Częstochowy? Serdecznie zapraszam do współpracy w pisaniu naszej nowej historii, historii naszej firmy.

Proszę o kontakt:

karolina.kowalska@pwik.czest.pl

tel. wewn. 111.

Karolina Kowalska

**XXII KONFERENCJA
NAUKOWO – TECHNICZNA**

**„BEZPIECZEŃSTWO
ZBIOROWEGO ZAOPATRZENIA W WODĘ
NA TERENACH OBJĘTYCH ANTROPODRESJĄ”**

10-11.V.2018r.

**WODOCIĄGI
CZĘSTOCHOWSKIE**

PZITS